

Handläggare
Linda Lantz
Telefon: 08-50801500

Till
Järva stadsdelsnämnd

Skrivelse om förutsättningar för en lokal äldreombudsman

Svar på skrivelse av Ghazal Saberian (SD) och Robert Westerlund (SD)

Förvaltningens förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelse och lägger denna till handlingarna

Sammanfattning

Enligt skrivelsen av Ghazal Saberian (SD) och Robert Westerlund (SD) driver partiet Sverigedemokraterna i hela landet frågan om en äldreombudsman. Stockholms stad har redan en sådan funktion på central nivå, men i skrivelsen föreslås att Järva skulle kunna fungera som pilotområde för en lokal äldreombudsman med uppdrag att

- snabbare fånga upp lokala behov inom äldreomsorgen
- målgruppsanpassat informera om hur det befintliga äldreomsorgssystemet fungerar.

Förvaltningen bedömer inte att en lokal äldreombudsman skulle ge ett mervärde för äldre i Järva avseende de frågor som skribenterna lyfter. Stockholms stad är en kommun som redan har en äldreombudsman. Äldreomsorg för äldre i staden ska vara likvärdig oavsett i vilket stadsdelsområde den äldre bor.

Äldreombudsmannen ska på en stadsövergripande nivå bevaka äldres intressen och rättigheter inom stadens alla verksamhetsområden. För att arbeta lokalt med att fånga upp de äldres behov och sprida information till och för äldre så finns i Järva stadsdelsförvaltning ett flertal olika etablerade funktioner och arbetssätt.

Bakgrund

Skrivelse har inkommit till Järva stadsdelsförvaltning 2025-06-12 av Ghazal Saberian (SD) och Robert Westerlund (SD) gällande fråga om en lokal äldreombudsman.

Ärendet

Enligt skrivelsen av Ghazal Saberian (SD) och Robert Westerlund (SD) driver partiet Sverigedemokraterna i hela landet frågan om en

äldreombudsman. Stockholms stad har redan en sådan funktion på central nivå, men i skrivelsen föreslås att Järva skulle kunna fungera som pilotområde för en lokal äldreombudsman med uppdrag att

- snabbare fånga upp lokala behov inom äldreomsorgen
- målgruppsanpassat informera om hur det befintliga äldrevårdssystemet fungerar.

Skribenterna frågar följande

1. Hur ställer sig förvaltningen till att inrätta en lokal äldreombudsman i Järva?
2. Vilka konkreta arbetsuppgifter, befogenheter och mål bör funktionen ha?
3. Hur bör ansvar, mandat och tillgänglighet avgränsas gentemot stadens centrala äldreombudsman?
4. Vilka ekonomiska resurser bedömer förvaltningen krävas för tjänsten och dess verksamhet?

Jämställdhets- och barnrättsanalys

För frågan om en lokal äldreombudsman bedöms det inte föreligga några relevanta frågeställningar utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Barnrättsanalys är ej relevant i ärendet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen äldre, funktionsnedsättning och socialpsykiatri.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Skribenterna frågar följande

1. Hur ställer sig förvaltningen till att inrätta en lokal äldreombudsman i Järva?

Förvaltningen ser inte ett behov av en lokal äldreombudsman i Järva. Precis som skribenterna påtalat så har Stockholms stad redan en äldreombudsman på central nivå. Äldreomsorg för äldre i staden ska vara likvärdig oavsett i vilket stadsdelsområde den äldre bor. Äldreombudsmannen ska verka för att äldre personer i Stockholms stad har goda levnadsförhållanden. Äldreombudsmannen ska på en stadsövergripande nivå bevaka äldres intressen och rättigheter inom stadens alla verksamhetsområden. För att arbeta med de frågor som skribenterna lyfter så finns i Järva stadsdelsförvaltning andra funktioner. Utifrån detta väljer förvaltningen att avstå från att besvara följdfrågorna.

Snabbare fånga upp lokala behov

Förvaltningen bedömer inte att inrättandet av en lokal äldreombudsman skulle bidra till att snabbare fånga upp äldres behov i området. Lokala behov inom äldreomsorgen identifieras ständigt av alla de medarbetare som arbetar i verksamheterna och träffar äldre och deras anhöriga i stadsdelsområdet. Många av dessa

behov är på individnivå och åtgärdas inom den egna verksamheten, andra behov eller utvecklingsmöjligheter är mer övergripande. Utveckling inom äldreomsorgens verksamheter i egen regi är ständigt pågående och kan utgå både från äldres och förvaltningens behov. De mötesplatser för äldre som finns i stadsdelsområdet är en stor källa till information om vad äldre i området önskar. Mötesplatserna för äldre i Järva hade år 2024 över 18 900 besök av äldre där personalen mött alla besökare. Mötesplatserna besöks även regelbundet av andra yrkesgrupper så som exempelvis anhängigkonsulent, personligt ombud och digital fixartjänst. Synpunkter som inkommer om utvecklingsområden utanför äldreomsorgens område så som till exempel utemiljö, vidarebefordras och hanteras av ansvarig verksamhet.

Nämndens pensionärsråd är ett annat forum där lokala behov inom äldreomsorgen och aktuella lokala frågor för äldre hanteras. Rådet består av 10 ledamöter vilka representerar de största pensionärsorganisationerna i stadsdelsområdet och därmed de äldre i Järva. Samtliga ledamöter är bosatta i Järva. Rådet har möten 8-10 gånger per år, de tar även del av remisser och andra ärenden som berör äldre och ges möjlighet att yttra sig i dessa frågor. Rådet har även möjlighet att lyfta egna frågor till både stadsdelsnämnd och stadsdelsförvaltning.

Målgruppsanpassat informera om hur det befintliga äldrevårdssystemet fungerar.

Förvaltningen bedömer inte att inrättandet av en lokal äldreombudsman skulle bidra till att ytterligare målgruppsanpassat informera om äldreomsorg. Information om äldreomsorg och de förebyggande insatser som finns för äldre sker redan idag på flera olika sätt. Via telefon nås *Äldre direkt* som kan informera och svara på frågor om stadens äldreomsorg. På aldreomsorg.stockholm.se finns skriftlig information om stadens äldreomsorg. På senior.stockholm.se finns ett kalendarium över de olika aktiviteter som erbjuds för äldre. Regelbundet gör staden informationskampanjer.

Informationsskärmar i förvaltningens offentliga lokaler har information om äldreomsorgen och dess utbud. På mötesplatserna för äldre finns en mängd information tillgänglig och de bemannas av kunniga medarbetare som gärna informerar om både aktiviteter och äldreomsorg. Mötesplatserna har månadsprogram vilket sprids både digitalt och i pappersform. Verksamheten har regelbundet annonser i lokalpress. Det lokala behov som har identifierats och tillgodoses, är att informationsmaterial även behöver finnas i pappersform då inte alla äldre tar del av digital information.

På medborgarkontoren finns information om äldreomsorg och alla förebyggande insatser för målgruppen och dess anhöriga. Varje vecka finns både anhörigkonsulent, uppsökare och personligt ombud på medborgarkontoren för att svara på frågor. Vårdcentraler, bibliotek och andra allmänna platser i stadsdelsområdet har information om Järvas äldreomsorg. Varje år bjuds alla invånare som fyller 80 år in till informationsträff av äldreomsorgen som genomförs på flera platser i stadsdelsområdet. Inbjudan sker via postutskick. Om man inte vill eller har möjlighet att besöka dessa träffar så finns information om vart man kan vända sig för ett telefonsamtal eller ett besök av biståndshandläggare. Samverkan sker regelbundet mellan förvaltningens äldreomsorg och stadsdelsområdets vårdcentraler samt geriatrik, delvis för att ha uppdaterad information som man kan delge äldre och deras anhöriga om de olika samhällsaktörerna.

Förutom detta så har förvaltningens äldreomsorg deltagit och tillhandahållit information på bland annat Järvaveckan, stadens hälsodag, anhörigdagen, Rinkebyfestivalen, medborgardialoger och liknande publika tillfällen där möjlighet funnits att träffa äldre och deras anhöriga för att sprida information.

Förvaltningen bedömer utifrån detta att en lokal äldreombudsman inte skulle ge ett mervärde för de äldre i Järva avseende de frågor som skribenterna lyfter. Med nya socialtjänstlagen där Järva är en av pilotstadsdelarna i Stockholms stad så förväntas det förebyggande arbetet inom socialtjänst och äldreomsorg att prioriteras ytterligare. Detta kan komma att innebära förändrade arbetssätt även avseende att inhämta synpunkter och ge information till äldre.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Ingrid Brännström
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilaga

1. Skrivelse om förutsättningar för en lokal äldreombudsman

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2025-10-08
Ingrid Brännström, Avdelningschef	2025-10-08